

ARKUSZ OBSERWACYJNY DO BADANIA DZIECI NIEŚMIAŁYCH W KLASACH I-IV

Arkusze obserwacyjny skierowany jest dla nauczycieli i pedagogów szkół podstawowych, a przeznaczony jest do badania dzieci w wieku 7 – 10 lat (klasy I- IV), u których występuje podejrzenie nieśmiałości. Badacz po wnikliwej obserwacji dziecka odpowiada na poniższe pytania i przy każdym z nich stawia znak X w odpowiednim polu, w zależności od stopnia intensywności występowania danego zachowania.

INSTRUKCJA:

Proszę zaznaczyć wartość odpowiadającą natężeniom zachowania obserwowanego ucznia na skali pięciostopniowej:

- 1- brak występowania zachowania,
- 2- zachowanie występujące rzadko,
- 3- zachowanie występujące czasami,
- 4- zachowanie występujące często,
- 5- zachowanie występujące bardzo często.

Imię i nazwisko ucznia .....

Wiek .....

Klasa .....

Data badania .....

Obserwator .....

Lp. PYTANIA 1. 2. 3. 4. 5.

1. Czy dziecko rumieni się gdy jest zwracana na niego uwaga?
2. Czy dziecko oblizuje wargi przy wypowiedziach ustnych?
3. Czy dziecku drży głos w trakcie wypowiedzi?
4. Czy dziecko mówi cicho?
5. Czy dziecko niechętnie zabiera głos na forum publicznym?
6. Czy u dziecka występują tiki nerwowe?
7. Czy dziecko obgryza paznokcie?
8. Czy dziecko nerwowo bawi się różnymi przedmiotami np. długopisem?
9. Czy dziecku brakuje swobody w mówieniu?
10. Czy dziecko nadmiernie poci się?
11. Czy dziecko niechętnie uczestniczy w zadaniach grupowych?
12. Czy dziecko izoluje się od grupy?
13. Czy dziecko stoi na uboczu podczas zabaw?
14. Czy dziecko ma słaby kontakt z rówieśnikami?
15. Czy dziecku zdarza się omdlewać?
16. Czy u dziecka zdarzają się zaburzenia w oddychaniu (szybki, płytki oddech)?
17. Czy dziecko jest krytyczne wobec siebie i swoich reakcji? Czy wypowiada się negatywnie na własny temat?

18. Czy dziecko ma trudności w nawiązywaniu nowych kontaktów?
19. Czy dziecko prosi o pomoc w nauce nauczyciela lub rówieśników?
20. Czy dziecko zadaje pytania nauczycielowi?
21. Czy dziecko często spuszcza wzrok gdy jest o coś pytane?
22. Czy dziecko unika kontaktu wzrokowego z nauczycielem?
23. Czy dziecko unika kontaktu wzrokowego z innymi dziećmi?
24. Czy dziecko unika zadań i sytuacji w których może być oceniane przez innych?

Po ustosunkowaniu się do wszystkich twierdzeń należy przyznać punkty i tak za zaznaczenie pozycji:

pierwszej (nigdy) - 0 punktów,

drugiej (rzadko) – 1 punkt.

trzeciej (czasem) – 2 punkty,

czwartej (często) – 3 punkty,

piątej (bardzo często) – 4 punkty.

Maksymalna ilość punktów, którą może uzyskać dziecko wynosi 96.

W przypadku gdy suma punktów wynosi:

0 – 20 ..... nieśmiałość nie występuje,

21 – 47 ..... nieśmiałość umiarkowana,

48 – 68 ..... nieśmiałość przeciętna,

69 – 80 ..... nieśmiałość znaczna,

81 – 96 ..... nieśmiałość chorobowa.

BIBLIOGRAFIA:

- 1) Philip G. Zimbardo „Nieśmiałość. Co to jest? Jak sobie z nią radzić?” PWN Warszawa, 1994,
- 2) Mark Leary, Robin M. Kowalski „Lęk społeczny”,
- 3) Internet.